

Zsidó szellem a politikában

Írta: Berkes József
ref. lelkész

Hogy van zsidó szellem, tagadhatatlan. A zsidó nép hatezeréves történelme leheli. Szégyene volna egy ilyen ősi nemzetnek, ha nem volna egyéni szelleme. Épen az a hatalmas tény, hogy hatezer év rettentő zivatarai között, sírba szállt nemzetek, birodalmak és történelmek ellenére is, és mellett is, fennmaradt és ma olyan számban és hatalommal, mint soha azelőtt: fényes bizonyítéka annak, hogy csak ez a külön és zárt zsidó szelleme tartotta fenn. Mert nemzeteket vagy *a hatalom* tart fenn, de ez csak ideig-óráig, míg el nem fogy *a hatalom* lendülete, vagy *a szellem*, amely a hatalom összeroskadását is túl éli, mert *a szellem* nyers erővel utolérhetetlen.

Ennek a megtartó zsidó szellemnek a szemébe kell néznünk, hogy megismerhessük, megérthessük, hiszen ez a szellem nem él köztünk *csak önmagának*, mint a tébai remete, nem él ma már a ghettóba zárva, mint valaha a Tiberis partján s a városok szélein: ma emencipálva, szabadon áramlik kultúránk minden palotájába, civilizációnk minden gyárába s egész életünk útján velünk, vagy előttünk tart. Politikai életünkben is itt van: a politikai közvéleményben is, a politikai sajtóban is, a parlamenti kathedrákon is.

Hogy viszont nekünk, itt a Nyugaton, más a szellemünk, mint a zsidóságnak, még magyar nemzeti vonatkozásban is, az kétségtelen. Hiszen minden életrevaló nemzetnek más-más a lelke kisugárzása, belső-külső lényegének kivirágzása: még az egyetemes kultúrelvek is más-más nemzetnél, más-más színváltozásban törnek elő. Csak a szellemileg rabszolga nemzetek vesznek át szellemi szűrő nélkül idegen kultúrákat, de bele is pusztulnak, mert idegen életbe belepusztul a szellem is.

Amikor ma a nemzetek védekeznek az elegyénítlenség ellen, amikor a elhalványult szellemiségük ősi és adott jellegzetességét újra keresik az elsorvadás ellen: talán nekünk is van erre jogunk: ezeréves magyar történelmünk alapján.

Tételünket református és így magyar szemmel nézzük: tehát objektíve és bátran. Mindkettő ősi magyar vonás.

Zsidó szellem van: ők szolgálják, nekünk meg kell látnunk. A zsidó szellem elsősorban *racionalista szellem*. Dogmatikus, konzekvens a törésig, világos az élettelen-ségig, számító a végcélig. Csak arra tör, amit átlát, amit kibogozhat. Érzelem, misztikum, romantika, rajongás: nem sajátosságai a zsidó szellemnek. Aztán, a zsidó szellem *materialista* szellem. Hazája, paradicsoma a látható föld, a fogható élet s annak minden materiális értéke. Az életet nem az eszményeknél ragadja meg, hanem a szarvánál. Előtte az eszmények szellemi babajáték, még Spinoza is a szellemi pantheizmust a fogható természet pantheizmusáig, a lényeket is az osztható és összeadható testig rántja le. Elvek közül is a zsidó szellemnek csak azok kellene, amelyek élvezhető valósággá válthatók. S épen ebből a racionalista és materialista zsidó szellemből folyik, hogy erősen *utilitarista*. Talán a legpregnansabb kifejezője ennek az utilitarizmusnak a zsidó szállómondás: „Leben und lebjsn· lassen.” Hasznosságot keresni minden sfob'an, írásbán, tettben: karakterisztikus zsidó szellem. A haszon reménye nélkül a zsidó szellem nem indul útnak, de ha a haszon pozitív reménye felcsillog, a széles világ sarkába is elvándorol, sokszor emberfeletti küzdelmek árán is. A zsidó szellem épezért *internacionalista*, Ott a hazája, ahol az élete. Tud hazafias lenni a csengő hazafisáig, de valahogy nem tud lelkileg és belső paranccsal összeforni a hazája múltjával, eleven történelmével. Észszerű hazafi s nem az élő szív hazafia. Van továbbá egy csodás és irigylésreméltó vonása a zsidó szellemnek: a soha nem nyugvó *agilitása*. Amíg mások álmokat szönek, filozofálnak, vitatkoznak, paragrafusokat stilizálnak: addig a zsidó szellem üstökénél ragadja meg a futó életet, a zajló eseményt s kirázza belőle a célirányos és hasz-

nos tennivalót. Ha földhöz vágta őt az események goronibasága, vagy ő rontotta el dolgát, nem esik kétségbe, nem fut előle: újra kezdi a valóság vadászatát a boldogulása hasznáig. Agilitása a zsidó szellemnek olyannyira vérbeli, hogy tehetetlen zsidót nem látott még a világ s ha igen, az klasszikus kivétel volt csupán. A zsidó szellem *ego-centrikus*: az én házam, az én hazám. Pénzes, kényelmes, szép otthont teremteni a körmök véres szakadtaíig is: akar a zsidó szellem. Hogy néha ez az egocentrizmus törvénybe ütközik, nem a becsületvesztés dolga, csak „pech”. A zsidó szellem olyan méh, amely csak a maga sejtjeibe hordja az élet mézét; nem egyszer tilalomfás kertekből. Hogy végül: ha a zsidó szellem, amikor hatalomhoz és jóléthez jutott, erősen *imperialista* s amíg nem jutott viszont hatalomhoz és jóléthez, erősen és hajladozva *opportunist*: mindkettő utilitarista természetéből következik.

Ezzel a szellemmel, amelyet elfogulatlanul rajzoltak meg soraink, áll és dolgozik a hatezeréves, történelmi zsidó nemzet, más népek és nemzetek történelmében, a magyarban is ezer év óta.

Ebből a szellemből azonban nem következik, hogy minden zsidó egyforma. Van rossz zsidó épen úgy, mintahogy van rossz keresztyén és rossz magyar is. Itt a hatezeréves egyetemes zsidó szellemet tartottuk szemelőtt.

De szóljunk részletesebben is a zsidó szellem megnyilvánulásáról keresztyén kultúránk történetében, amelyet itt folyamatos jelennek veszünk.

Mert a zsidó szellem *racionalista*, a racionalizmus zászlóvivője kultúránk minden terén. Heine egész költészetében a számító, tiszta ésszel megcsiszolt sorok csillognak. Még a szentimentalizmusa is ésszerű. Bergson az intuiciós filozófiát is az ész lombikjában főzi kristállyá. Molnár Ferenc minden darabján a logikus hatásszámítás, az ész paradoxonjai villognak. A belső világ elemi ereje hiányzik a zsidók literaturájából. Ugyanez áll a művészekre is. Ismeretesek Wagner Richárd szavai, amelyek a zsidó szellem zeneművészetéről szólnak: „Itt semmi sem fejlődött évezredek óta a belső életteljességből, hanem minden, mint a zsidóságban általában, tartalomban és formában szárazon elakadt... Amíg a zenei Külön-Művészet-

ben bennélt a valóságos, organikus életszükséglet... addig sehol sem volt található zsidó zeneszerző ... Csak amikor egy test belső halála válik nyilvánvalóvá, juthatnak a kívülfekvő elemek ahhoz az erőhöz, hogy hatalmukba kerítsék, de csak azért, hogy szétrombolják.” Otto Dickel pedig így ír a „*Die Auferstehung des Abendlandes*” című művében ugyané tárgyról: „Igazi muzsikának a szívhez kell szólnia, nem az észhez beszélnie. Igazi művészet hangba ojtott vallás.” A zsidó szellem racionalista, azért a zeneművészete is az ész logikájának „jeges lehellete a szív minden forró és szent átélése felé”. IV. Frigyes Vilmos, Meyerbeer „Hugenottáira” ezt a megjegyzést tette: „Protestánsok és katolikusok agyonverik itt egymást s a zsidó muzsikát csinál hozzá.”

Kultúránkban tehát a racionalizmus túlhajtása, életet, bensőséget szárító szélmunkája: a zsidó szellem befolyása.

A politikánkban is a zsidó szellem racionalizmusa érezhető. Bizonyos az, hogy elveszett az a nemzet, amely ész nélkül csinál politikát: csak álmok után fut és vak sovinizmusban botorkál, csak érzelgős szívhúrokat penget és ért meg. De viszont az is bizonyos, hogy a politika szív nélkül, melegen álmodott célok nélkül, a nemzet szerelme nélkül, áldozatos lendület nélkül, a nemzeti dicsőség, öntudat, hősiség, eszményes múlt nélkül: ugyancsak a nemzet halálát jelenti, egy ország bomlását idézi elő. Agyonraconalizálni a politikát: existenciák pusztulása, különösen ma. Ha csak a józan ész dominál a politikai exigenciákban: megfagy a nemzet s a nemzeti ideálok. Amint az embert esze és szíve teszi teljes emberré, úgy a nemzetet is az ész és a szív politikája teszi eleven és akaratos nemzetté: győzelmes nemzetté. A ráció csak világosság, de nem meleg élet. A nemzeti történelmet a ráció stilizálja, de a szív írja.

A zsidó szellem *materialista szellem*, ezért mindenütt ott találjuk az élen, ahol materialista világfelfogásról, vagy életfelfogásról van szó. Az irodalomban Zola teremti meg a legvastagabb, a legvérszagúbb materializmust, mégha naturalizmusnak is hívják elképesztő irányzatát. Az erek szerelmét tenni meg az irodalom legfőbb és egyetlen

témájának: zsidó materialista szellem. Hát az eszmék: becsület, hűség, hazaszeretet, vallás, erkölcs: nem témái ódáknak, himnuszoknak, tragédiáknak, eposzoknak, líráknak, regénynek? Semmi sem ártott annyit a két utolsó század európai kultúrájának, mint ez a zsidó illatú irodalmi materializmus. És a művészetek egyéb vonalán? Milyen silány az a „Nacktenkult”, ahol az akton csak mellék és combok domborulnak és elhamvadt a belső szellem ragyogásai Mintha nem volna más az ember, mint hús, matéria kígyózása, kanyargása. Einstein relativizmusa a világfelfogásunkban csak relatív matéria futása, kavargása, szabályos tánca. Kimaradt ebből a relativizmusból az az örök „Mensch”, amely görgeti a matériát, amely utat szabott a száguldásának és időt a bontakozó életének s amely minden matériában új élet csiráját rejtette el. A matériának csak a képlete relatív, a léte, új lét megszabott feltétele. Európa kultúrája, — ez folyik a lényegéből — ideális kultúra. Minden, ami van, eszmék realizálása, valóságba lépése. Az eszmék pedig a Nagy Eszme szülöttei. A zsidó szellem másként tudja. Idézzük a múlt század legnagyobb zsidó szellemét, Marxot: „Nálam fordítva van, az ideális semmi más, mint az ember fejében kifordított és lefordított anyagi.” Másutt pedig így: „Tehát a Történelem feladata, miután a túlvilág (Jenseits) igazsága eltűnt, az itteni világ (Diesseits) igazságát etablirozni.” Természetes, hogy a zsidó szellem materializmusa homlok-egyenest ellenkezik nemcsak Európa nemzetek élet- és világfelfogásával, hanem a keresztyénség fundamentumával és csúcsával is s a magyarság élet- és világfelfogásával is. A református keresztyénséget pedig egyenesen fejbe vágja ez a brutális materializmus, hiszen az Abszolútnak, az Isten abszolút gondolatának, nincsen konzekvensebb hirdetője, szolgálója, imádója, mint épen a kálvinizmus. De a magyarságunk sem nyugodhatik bele, — a lelkével ellenkezik — abba a marxi történelmi materializmusba, amely ezeréves multunkban mást nem lát, mint szilaj harcokat a tele hasért.

Amint a zsidó szellem a materializmus bálványozásával ellenkezik a nyugati népek, a keresztyénség, a magyarság lelelkével és ott szellemi vérfertőzést okoz, úgy

irtózatos a hatása a két modem századunk politikai életében is. Marx adta ki a jelszót: „Der Klassenkampf ist ein politischer Kampf.” Marx szakította széjjel a nemzetek egyes tagozatait egymástól és uszította őket egymás ellen: az anyagiak egyenlőtlen megoszlása miatt, ő teremtette meg a gyűlölet politikáját nemzetek és nemzettagozatok között. Minden társadalompolitikai átok, amely az utolsó két évszázadban országok és nemzetek életére rászakadt, ennek a materialista zsidó szellemnek a számlájára írható. Marxi sajtó, amelyet a szerkesztőségekben zsidók irányítottak, áltudományos „szociológia”, amelyet a „Kapital” materializmusa táplált, kitűnően megfogalmazott és nagy-szerűen elröppentett „jelszavakkal”, a materializmus diadalát harsogták. De nem maradt ez a materializmus a társadalompolitikai téren egyedül, hanem átrándulásaival megtisztelte a keresztyénséget is s kalapáccsal esett neki, elbódult keresztyén gárdák élén, csillagos és keresztes egyházaknak. Az ember már vérező szívvel látta, hogy az embernek istenévé, a has lett. Ezentúl nincsenek többé politikai eszmék és célok.

Ám van tovább is. Ez a szellem megrendítette alapjaiban a régi állameszméket és alkotmányokat. Már Spinoza hirdette, hogy az állam csak egy társaság, hogy megvédje a vagyont. Mivel az emberek egymás vagyona törnek, hasznát akarják elorozni, azért összeállnak és bizonyos rendet fogadnak el a haszon védelmére: ez az állam, az alkotmány forrása. Tehát jogtalan az, ami hasznomat érinti. Így lopássá lett a más vagyona, a más haszna. Viszont ez a materializmus elszabadította a haszon imádatával a kapitalizmus minden anyagi mohóságát s mert ő volt az erősebb, sokszor erkölcs nélkül zsebelt. S mi lett az eredménye ennek a materialista gyűlölettel átítatott politikai harcnak? A lázadó munkások kaptak ettől a szellemtől több papirost, mint kenyeret, több nagyhangú frázist, mint társadalmi igazságot. További eredménye az lett ennek a materialista szellemnek és politikának, hogy szinte feledésbe ment a nyugati politikának és keresztyén felfogásnak az az igazsága, hogy társadalmi igazságtalanságot és ellentétet csak az igazságosság eszméje, a testvéri és nemzeti együvé-tartozás, az Isten fia-

hak egyenlősége, oldhat meg a megértés tárgyaló asztalánál.

Ez a zsidó materialista szellem tehát lerántotta a politikát elvi, jogi magaslatáról, a veszekedések izzó és alacsony talajára. Oly szomorú, hogy ezt konstatálnunk kell. De bizonyos, hogy a jövőben is csak úgy gyógyulhat meg sáros politikánk, ha újra erkölcsi elvek, eszmények imperatívuszainak becsületbeli és magas színvonalára lendül, mint hajdan.

A zsidó szellem *utilitarista*. A haszon diktátora. Nem lehet azonban igaz, amit már Spinoza gyémántköszörűs filozófus mondott, hogy nincsen más igazságtalan dolog, csak ami hasznom ellen való és hogy senkinek sincs kedve olyat tenni, ami hasznomat veszélyezteti. Tagadhatatlan, hogy minden ember a maga javát keresi. De tudnia kell, hogy ez a haszonkeresés nemcsak materiális javakat jelent, hanem erkölcsieket is. Az erkölcsi javak pedig sokszor ellenkeznek az anyagi javakkal: vagyis még a károm árán is nem szabad csalnom, zsarolnom, kihasználnom, különben elveszett erkölcsi javam: a keresztyéni és magyar becsülemem. Az anyagi haszon keresésének határa az erkölcsi imperativum. Egy nemzet is csak addig mehet el nemzeti hasznának keresésében, amíg a történelem igazságának és az erkölcs kódexének vétója meg nem állítja. Innen tovább törni: erkölcsi és történelmi tőkénének eljátszását jelenti. Ez a minden áron utilitarista szellem szülte a mai tőke erkölcsi betegségét, a mai' munkás testvérgyűlöletét, a mai nemzetek kapzsi sovinizmusát, a mai siralmasan utilitarista, vagy önző helyzetet: hogy aki fenn van, lefelé vág, aki lenn van, fölfelé csap.

Pedig a régi önzetlenség, vagy legalább fékezett önzés, ma Európában haldoklik. Ha meghalt, meghal Európa és az evangélium kultúrája is. Joggal: miért nem zárta el zsilipjeit az utilitarizmus judaisztikus szellemének áradása elől?

A zsidó szellem *internacionalista*. Talán azért van ez: minden nemzetek között él. Fél a nacionalista nemzetektől, tehát iparkodik lefaragni a nacionalizmusok élet, amelyek bánthatják. Igaz, a zsidók gyűlölete olyan régi, mint maga a zsidó diaspora. „Ezek a hellén világba beékelt,

kiváltságolt s autonóm keleti községek olyan, természetesen fejlesztették ki azt, mint a mocsár a rossz levegőt”, — így ír a nagy Mommsen, a *Römische Geschichte* című művében. Tacitus, Juvenalis, Plutarchos meglehetősen lenézéssel írnak a diasporas zsidókról. Flavius Josephus alig győzi őket tisztára mosni a klasszikus közvéleménnyel szemben. Hogy ennek a régi gyűlöletnek mi volt az oka? Bizonyára abban a zsidó szeparációban keresendő, amelylyel a zsidók vallási okokból távortartották magukat a pogányságtól, de talán azért is, mert nem tudták elviselni a zsidóság életeszközeit és természetét. Ez a gyűlölet a keresztyénségbe is átment, talán itt is elsősorban vallási okokból és a zsidóság természetrajzából kifolyólag. Ez az ősi gyűlölet ma sem hamvadt el, bár a humanizmus sokat lefaragott az élességéből. Az antiszemitizmus ma is fel-felcsap hol itt, hol ott, de ma már egészen más az oka. Politikai és gazdasági okok legtöbbszörre. A zsidóság anyagi hatalma, pénzügyi fölénye, politikai ereje, amelyet a pénz dönthetetlen impériuma támaszt alá és a sajtó mindeneket kézbentartó hatalma: ez az, ami ma a zsidógyűlölet táplálója. Nem messze járunk tehát az igazságtól, amikor azt hisszük, hogy a zsidóság azért is internacionalista, hogy legyengítvén a nacionalizmusok éleségét, nyugodtabban élje életét széles e világon. De bizonyos az is, hogy a zsidók féket nem ismerő radikalizmusa is sokakat taszít el e nagymultú néptől, amely az egy Isten-fogalom tisztaságát mentette át a keresztyén kultúra számára.

Nagy tévedése azonban a zsidó szellem internacionalista törekvéseinek, iha ez a szellem azt hiszi, hogy akár a pénz, akár a sajtó, akár a politika eszközeivel levakarhatja a nemzeti karakterek speciális színeit. Ez lehetetlen, mert ha ő hatezeréven át a saját honában, Babylonban, Egyiptomban, a görög birodalom provinciáiban, a hellén kultúra hős korában, az Imperium Romanum jogállamában és militáris hatalma alatt is, megmaradt a mai napig tiszta zsidó nációnak, akkor az életerős, mai, európai nemzetek, sem lesznek holmi színtelen-szagtalan európai, vagy világemberré, vagy ilyen világember konglomerátummá. Az internacionalizmus történelem és termé-

szetellenes valami, tiltakozik ellene a külön múlt s a külön lélek. Enyhülhet a nemzetek közötti antagonizmus, de nem tűnik el a nemzetek öntudata és teremtettségének fajisága.

A politikában ez a zsidó szellemű internacionalizmus sok bajt okozott tegnap és ma is. A II. Internacionálé sok nemzet arcába köpött és sok nemzet belső fejlődését akasztotta meg nemzeti történelme folyamán és értelemben. De különösen a bolsevizmus és kommunizmus bűnét rójják fel a legjobb koponyák ma a zsidó internacionalizmus terhére. És valóban, anélkül, hogy ítéletet mondanánk, e tárgyban, szinte megdöbbenő, hogy a zsidóság milyen döntő arányban viszi a szót és hatalmat az orosz kommunizmus életében. Trotszkij, Sinovjev, Radek, Krassin: az egykori kommunista diktátorok, mind zsidók. Öt évvel a kommün kitörése után, 503 magas szovjet-tisztviselőből 406 a zsidó. 22 népbiztos közül 17 a zsidó. Amikor a belügyi népbiztosság élén Sinovjev állt, 64 belső vezető közül 45 a zsidó, a külügyiben ugyanakkor 17 közül 14, a pénzügyiben 30 közül 26, a kultuszban 53 közül 44, a hadügyiben, ahol Trotszkij volt az úr, 43 közül 34 volt zsidó. A guberniumok közül 23-nak 21 zsidó volt a népbiztosa, végül a munkás- és katonatanács 23 vezető tagja közül 19 volt a zsidó. És mindez akkor, amikor Oroszországnak 120 millió körül a lakossága s ebből csak 7 millió a zsidó. Nem tragédiája, nem irtózatossága terhe egy nemzetnek, a zsidónak, hogy fiai közül ennyi állt oda börtönörnek egy nagy nemzet, az orosz nemzet börtöne elé? Hogy fiai közül annyian álltak elére az európai kultúra rombolásának, a keresztyénség — a neróinál is rettenetesebb — persecutióinak?

Ilyen felejthetetlenül tragikus konzekvenciához vezetett a zsidó szellem által teremtettség és propagált internacionalizmus, ma a III. Internacionálé. Csoda-e ezek után, hogy a zsidó internacionalizmus eszméjének senki sem hisz, akinek nemzeti érzés lüktet a lelkében s hogy a nacionalizmus veszedelmet lát és érez, ha megcsendül a szó: internacionalizmus. Az internacionalizmus ma kompromittálja az európai gondolkodásnak.

A zsidó szellem *agilis szellem*. Nyughatatlanul száll országról-országra. Itt vállalatnál dirigál, ott bankban

inkasszál és kölcsön ad, amott a pultnál alkudozik. A tőzsdében ad-vesz, hajóra gabonát rak be, pékműhelyben kenyeret süttet, hentesüzletben hurkát mér, a ser-tésvásáron bizományos, a mintavásáron kiállít. Házal könyvvel, ruhával, rádióval, vassal, edénnyel és nem alszik heteken át családja körében. A parlamentben szaval gazdasági kérdéstről és ennek prioritásáról, a hordón munkát és kenyeret követel, a sajtóban közvéleményt gyúr világos stílusban, megejtő jelszavakkal, minisztert buktat, cselédet közvetít, olcsó szerelemnek randevút ad: apró betűkkel. Mindenütt ott találsz ezt a tettekre és tettes szellemet, ahol forogni kell s ahol az ember körül forog a pénz s a haszon gubbaszt. Szellem ez: bolygó és cselekvő. Nem mondom nagyot, ha azt vélem, hogy egy zsidó többet mozog, mint három nem zsidó. Ahol integet a tett, ott elsőnek a zsidó szellem fut. Ahol a pénz csak megvillan, ott a zsidó kar kinyúlik érte, ha szúrós is a bokor, amelybe a haszon elrejtőzött.

Mi volna, ha ezt az agilitást eltanulná minden nemzet? Hol álana az emberi kultúra, ha olyan lázzal, fiatalos tüzzel futna, forogna, szikráznék a többi nemzetek ereje és szelleme, mint a zsidó szellem? Ezt megtanulni, mert alkot, mert tesz, mert ad, mert vesz, mert fölöz, mert forgat: életindítás. Csak egy a szükséges: hogy ez az agilitás a jóban, a szépben, a nemesben, az igazban, a nemzetiben találjon útra, munkára, nyughatatlan tetteben. Ezt eltanulni a zsidó szellemtől: nemzeti feladat, még a Pató Pál nemzetének is.

Az európai gyorsforgás ennek az agilis zsidó szellemnek sokat köszön. Még a mai európai politikai élet is, a zsidó politikusok gyors tetteket és rendelkezéseket követelnek, mert agilis szellemük látja az aktualitások követeléseit, a gyors közbelépések szükségességét, különösen a mai változó, rohanó gazdaságpolitikai konjunktúrákban. Mert ezeken a tereken az évezredek érzéke bennük lobog, nyugtalan agilitásuk gyakran jó szolgálatot tesz a politikának abban, hogy a hosszú, jóakarátú bár, de késő intézkedések el ne rontsák a helyzetet még inkább. Természetes, hogy mérlegre kell tenni a zsidó szellem agilitását s ott cselekedni, ahol a szükség nem a türelmetlenség

mondvacsinált szüksége, hanem reális szükség. A hosszú parlamenti viták ma valóban nem aktuálisak, amikor a gyors tettek parancsa kiált.

Az *egocentrizmus* ugyancsak a zsidók pregnáns szeleme. Ha az egocentrizmus egyéni ambíciót, egyéni nemes törekvést jelent, akkor hajtó erő, az élet áldása. Ambíció nélkül elrenyhül az élet, meghal a szorgalom, eltörrik a tett lendítő kereke. Egyéni törekvések nélkül, elszürkül a jellem, kialszik az akarat. Azonban elcsúful, eltorzul az egocentrikus élet, ha önzés a neve, ha elfelejt felebarátot, embertestvért, ha enyvessé lesz a kéz, ragadóssá a cselekedet, ha mindenáron, hullákon át is, csak önmagát, csak önmaga jólétét keresi. S épen ebben van a zsidó szellem egyik veszedelmes vonása. A mai kor legnagyobb betegsége is újra épen ez a féket nem ismerő, tilalmat nem respektáló, erkölcsöt negligáló, szolidaritást feledő egocentrizmus. Amint az egyed ma csak önmagát látja, úgy sok nemzet is ma csak maga-magát ismeri. Innen, hogy egyebet ne említsek, az a kíméletlen és autarchikus gazdasági élet, amely ma megfojt gyengébb lábbon álló más nemzeti, gazdasági életeteket. Gazdasági lezüllöttségünknek itt kell keresni a legpozitívabb okait. A nemzetek közötti gazdasági csereélet, kiegészítő élet, nem internacionalizmust jelent, sőt ellenkezőleg, a más nemzetek munkájának megbecsülését. Az „én” soha sem verheti agyon a „te”-t, mert különben önmaga is belepusztul.

A politikában az egocentrizmusnak a bukás, a háborúk, a vámfalak égignyulása a következménye. A parlamentben az egocentrizmus a pártdiktatúrák, a párttorzsalkodások, a pártprotekciónak szülője. Csupa süllyedés, értékvesztés.

Még tán a zsidó szellem *imperializmusáról* és *opportunizmusáról* egy-két szót. Ha igaz a mai sokat szidott bankokrácia, ha igaz az orosz judeo-bolsevizmus, ha igaz a mai zsidó világsajtó: akkor nyilvánvaló a zsidó szellem imperializmusáról nem mese a mese: elég, ha hivatkozunk arra, hogy mennyire tud alkalmazkodni a zsidó mindaddig, amíg nincsen a kezében az óhajtott hatalom: a pénz. Aztán elfoszlik a hajbók és felemelkedik a gerinc. Imperializmust csak egyet ismerhetünk el: az erkölcs, a tudás

imperializmusát. Opportunitást csak a halál igazolhat, de akkor sem a becsület árán.

A zsidó szellem tény, hatezeréves valóság. Kétezer millió emberből: 13 millió csak a zsidó s az is a világ minden részén: szétszórva. De a zsidó szellem mindenütt egy: minden zsidó lelkében. A zsidóságnak ma is két hatalmas osztálya van: a halhatatlan farizeus s az örök szaduceus. Az egyik a nemzeti, orthodox zsidó, őrzője az ősi vallásnak, fajiságnak, írásnak, Törvénynek. Zsidó akar maradni: nemzetnek és felekezetnek is. A másik a bankár, a világpolgár, a neológ, az író. Az első fenntartja a zsidóságot, a másik kitölti hatalommal: pénzzel, amely a világú ra. Az egyik álmodja Jeremiás ezeréves birodalmát, a másik megadja ennek a birodalomnak a hatalmi nyomatékát. Nincsen a világon más nemzet, amelynek akkora ereje, hatalma volna kicsinységében, mint a zsidó nemzet. Mi ennek a csodás ténynek a magyarázata? Az a zsidó szellem, amely a maga összetételében alkalmas arra, hogy ura legyen e földnek s az a politika, amely erre a földi hatalomra támaszkodik.

Irigyeljük ezt a népet? Nem, — a földi hatalom törékeny. Csodáljuk? Nem, — csak elismerjük benne azt, ami elismerésre méltó. Szidjuk? Nem, — minden szidás visszahull az átkozódó fejére.

Mit tegyünk? Őrizzük meg szüzen a magunk szellemét. Isten adta fájásnak és büszkeségnek, tragikusnak és győzelmesnek s ami a legnagyobb kegyelem: Krisztus követőnek, aki Palesztinában született és magyarokat is hódított meg magának.